

PODSTAWY EDYCJI TEKSTU

Edytor tekstu, procesor tekstu (angielskie *text editor, word processor*), program służący do wszechstronnego przetwarzania dokumentów tekstowych.

Podstawowe pojęcia:

Dokument - tekst przechowywany w pliku o określonej nazwie; może on być wzbogacony wykresami, tabelami, wzorami, grafiką.

Margines - odległość tekstu od górnej, dolnej, prawej i lewej krawędzi strony.

Akapit - podstawowy element w strukturze edytowanego tekstu. Akapit oddziela się przez wciśnięcie klawisza <Enter> w czasie edycji tekstu.

Interlinia - odstęp pomiędzy wierszami tekstu w obrębie danego akapitu.

Wcięcie tekstu - odległość danego akapitu od lewego lub prawego marginesu strony. Bardzo często stosuje się tzw. wcięcie akapitowe, polegające na wcięciu pierwszego akapitu.

Nagłówek - obszar w górnej części strony, który zawiera tekst, numer strony, nazwę rozdziału itp. Informacje zawarte w nagłówku mogą się powtarzać na kolejnych stronach dokumentu. Na przykład w podręczniku. Nagłówek nazywany jest także paginą górną.

Stopka - obszar w dolnej części strony zawierający informacje, które mogą się powtarzać u dołu kolejnych stron w dokumencie. Stopka nazywana jest także paginą dolną.

Czcionka - znak graficzny używany do wyświetlania i drukowania liter, cyfr, znaków interpunkcyjnych, symboli i innych. Obecnie najpopularniejszym typem są czcionki *True Type* (Microsoft). Współczesne edytory tekstu posiadają cały szereg czcionek o różnych krojach. W edytorach pracujących pod Windows możemy korzystać ze wszystkich czcionek zainstalowanych w systemie.

Styl czcionki - określa, czy czcionka jest pogrubiona, podkreślona, pochylona, czy napisana wersalikami, itp.

Krój czcionki - określa kształt i konstrukcję znaku (szeryfowa, bezszeryfowa, gotyk, pisanka).

Indeks - spis pojęć wraz z numerami stron, na których występuje dane pojęcie. Dołączony jest często na końcu dokumentu. Termin indeks, dotyczący edytorów tekstu, używany jest także w przypadku znaków pisanych powyżej osi wiersza - tzw. indeks górny, i poniżej osi wiersza - indeks dolny.

Przypis - uzupełnienie treści dokumentu zawierające objaśnienia do pojęć w tekście. Umieszcza się go zwykle u dołu strony, na końcu książki lub rozdziału. Natomiast jako odnośnik przypisu stosowany jest znak w indeksie górnym, bezpośrednio przy danym pojęciu w tekście.

Podstawy pracy z edytorem tekstu:

Przystępując do edytowania dokumentu należy pamiętać, by nie popełniać następujących błędów:

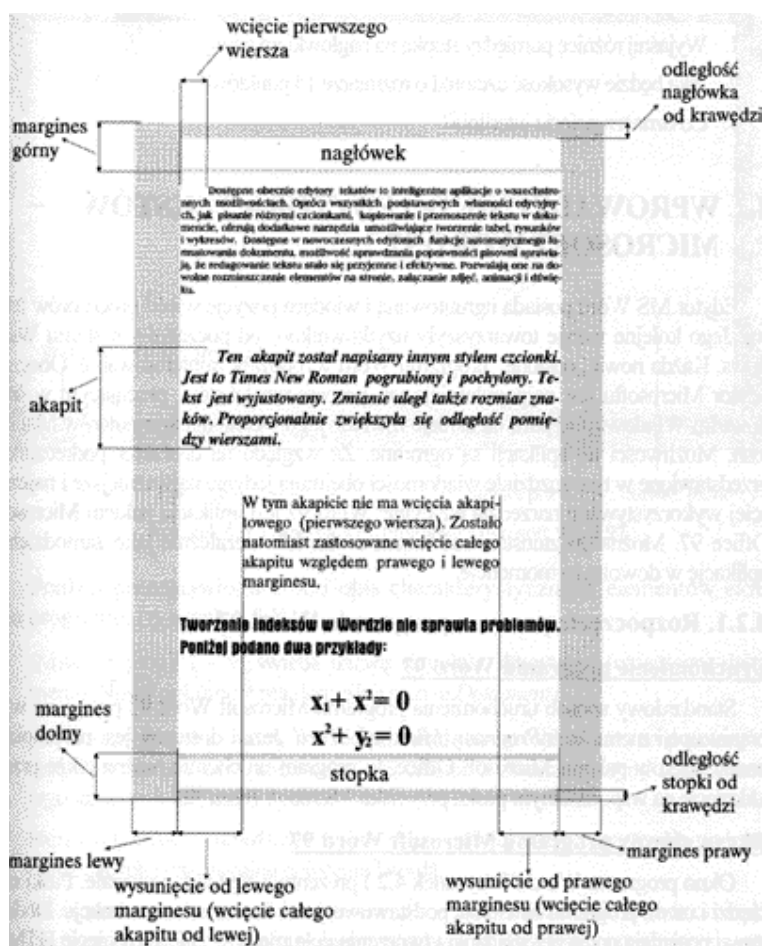
- nie można kończyć każdego wiersza klawiszem <ENTER>; używamy go tylko, gdy kończymy akapit,
- nie należy używać klawisza <SPACJA> do wyrównywania tekstu w pionie,
- nie należy używać klawisza <TAB> do wycinania akapitów.

Ponadto przy tworzeniu dokumentów wskazane jest:

- używanie spacji łączącej <CTRL+SHIFT+SPACJA>, aby uniknąć dużych odstępów między wyrazami w wyjustowanym tekście,
- używanie klawiszy <CTRL+ENTER> w celu rozpoczęcia edycji od nowej strony,
- używanie klawiszy <SHIFT+ENTER> w celu rozpoczęcia pisania od następnego wiersza w obrębie tego samego akapitu,
- numerowanie stron dokumentu w nagłówkach lub stopkach,
- nie stosować SPACJI przed takimi znakami jak: : ; , ? ') }] ,
- nie stosować SPACJI za takimi znakami jak: { ([.

Wstawianie i nadpisywanie

Wyrównanie tekstu uzyskujemy za pomocą odpowiednich narzędzi na paskach (wyrównanie do: lewego marginesu, prawego marginesu, wyśrodkowanie, wyjustowanie), natomiast wcięcie tekstu (początek nowego akapitu) za pomocą linijki lub ustawień akapitu z menu programu. Nie stosowanie się do podanych zaleceń może znacznie utrudnić odpowiednie sformatowanie tekstu. Niszczy również układ

strony w przypadku wstawienia obiektów do dokumentu. Tekst do dokumentu można wprowadzić przy użyciu klawiatury lub z dowolnego pliku tekstowego. W pierwszym wypadku w trybie wstawiania i nadpisywania. Różnica między nimi polega na tym, że:

- w trybie wstawiania każdy nowy znak wpisywany z klawiatury jest umieszczany po prawej stronie znaku przed kursorem. W czasie pracy w trybie wstawiania na pasku stanu napis ZAS jest nieaktywny,
- w trybie nadpisywania każdy nowy znak wpisywany z klawiatury zastępuje znak po prawej stronie kursora. W czasie pracy w tym trybie na pasku stanu napis ZAS jest aktywny.

Przełączenie tych trybów następuje przez dwukrotne kliknięcie lewym przyciskiem myszki napisu ZAS na pasku stanu.

Zaznaczanie bloków tekstu

Przy zaznaczaniu tekstu za pomocą klawiatury wykonujemy tę operację precyzyjnie i mamy całkowitą kontrolę nad kursorem (Strzałki + SHIFT). W przypadku myszki jest to mniej precyzyjne.

Działania przy użyciu klawiatury:

- zaznaczenie pojedynczego wyrazu: kursor na wyrazie i dwukrotne wciśnięcie F8,
- zaznaczenie pojedynczego zdania: kursor w obrębie tego zdania i trzykrotne wciśnięcie F8,
- zaznaczenie całego akapitu: kursor w obrębie akapitu i czterokrotne wciśnięcie F8,
- zaznaczenie całego tekstu: <CTRL+A>,
- zaznaczenie pojedynczego wiersza: kursor na początku wiersza i wciśnięcie: <SHIFT+ENTER>.

Kopiowanie i przenoszenie tekstu jest możliwe między wieloma dokumentami naraz.